

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Jeziki štejejo

Languages matter

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

Deljenje spodbudne prakse: *Poizkusni duolingo in Jezična knjižica*

Sharing good practice: *Experiental Duolingo and Chatty Cathy*

Elena Marijana Stanko
OŠ Stari trg ob Kolpi

elena.stanko@guest.arnes.si

SAMOSTOJNI REFERAT S PRIMERI/PRESENTATION w. EXAMPLES

**Languages Matter 2022 Final Conference / Zaključna konferenca projekta
Jeziki štejejo 2022**

**Using languages to respect diversity, benefit the brain and ensure peace /
Z jeziki do spoštovanja različnosti, koristi za možgane in zagotavljanja miru
Ljubljana, 26.-27. september 2022, Univerza v Ljubljani Pedagoška fakulteta**

*Projekt Jeziki štejejo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada
in Republika Slovenija, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.*

Povzetek

V času, ko se je na slovenskih šolah aktivno poznavanje angleškega jezika z izjemno hitrostjo pomaknilo na sam začetek osnovnošolskega izobraževanja, raven zahtevnosti ter tekočnosti pa z gotovostjo, postopno, pristaja v vse nižjih razredih (onkraj meja predmetne stopnje), se hkrati na slovenskih šolah šola vse več učenec tujcev/ priseljencev. Iz slednjega izhaja osupljivo spoznanje, da *je* oziroma *postaja* vse več naših učencev večjezičnih, s tem pa tudi naše šole. Pojavijo se vprašanja: Na kakšen način lahko takšen proces kot učitelji podpremo? Ali bi nas *pretirana* prisotnost tujih jezikov v vsakdanjem življenju morala skrbeti? Kako poiskati ter utrditi ravnovesje med lastno jezikovno ter kulturno identiteto ter tujo?

OŠ Bičevje, v Ljubljani, ni bila osamljen primer, kjer so se na nov šolski okoliš privajali učenci iz različnih držav, oziroma, so jo obiskovali učenci iz mešanih, tujejezičnih zakonov. Predvsem učenci tujci/ priseljenci so se ob prihodu soočali z različnimi jezikovnimi zvrstmi, s prvim tujim jezikom ter morda fakultativno še z dodatnim. Zanima me: Kaj lahko učitelj stori za uspešen prehod učencev v novo jezikovno ter kulturno okolje?

V odgovor: Na Osnovni šoli Bičevje se je, od izredni podpori, intenzivno ter uspešno delalo z učenci tujci/ priseljenci. Kot poizkus, z *okusom* po globalni vasi oz. mednarodnem razredu pa se je za *močnejše* učence oblikovala interesna dejavnost *Poizkusni duolingo* ali *¡Spanglish!*, kjer so se slednji učili osnov španskega jezika; vloga slovenskega jezika - kot jezika *medija* - pa je prevzel angleški jezik.

Zvedavi učenci odmaknjene in čisto majcene šole, Stari trg ob Kolpi, so spodbudili ustvarjanje *Jezične knjižice*. Namen le-te je, da raste in nastaja skozi daljše obdobje ter da z njeno pomočjo učenci raziskujejo različne jezike/ kulture ter tako potujejo po svetu. S svojo živo domišljijo krepijo povezovanje s svetom, ki jih še čaka ter gradijo zaupanje vase, kot učenci življenja.

Kako lahko pomagamo učencu v procesu privajanja na novo jezikovno ter kulturno okolje? Na kakšen način lahko v šoli poustvarimo globalno okolje? Kako lahko učence navdušimo nad svetom, ki je vse bolj povezan? Pričujoča predstavitev osvetli nekaj praktičnih predlogov.

Ključne besede: slovenske šole, tujci/ priseljenci, večjezičnost, medkulturnost, identiteta, povezovanje, zaupanje

1. Jezični ideji

V zadnjih dveh desetletjih se je na slovenskih osnovnih šolah učenje tujega jezika postopoma pomaknilo v prvo vzgojno-izobraževalno obdobje. Uvajanje angleškega jezika kot prvega tujega jezika se danes začne že v prvem razredu, obvezni drugi tuji jezik pa se bo do leta 2030 razširil še v drugo in tretjo triado. Vzporedno s temi spremembami se povečuje tudi delež učencev priseljencev, kar ustvarja okolje, oziroma razrede, ki so vse bolj večjezični.

Pojavlja se vprašanje, kako v takšnem okolju podpreti učence pri integraciji v novo jezikovno in kulturno okolje ter hkrati spodbujati pozitiven odnos do učenja tujih jezikov in medkulturnosti. Na OŠ Bičevje v Ljubljani ter kasneje na OŠ Stari trg ob Kolpi sta bila v ta namen razvita dva pristopa, ki predstavljata poskus ustvarjanja globalno naravnane, odprtega učnega okolja: *Poizkusni Duolingo in Jezična knjižica*.

2. Ozadje in izhodišča

Jezični ideji sta se razvili iz vzgiba po dodatni podpori mladim, saj sta se obe šoli soočali z izrazito jezikovno in kulturno raznolikostjo učencev. Na OŠ Bičevje, v Ljubljani, so šolo obiskovali učenci iz mešanih zakonov ter učenci priseljenci, ki so potrebovali dodatno pomoč pri učenju slovenščine. Posledično se je šola aktivno vključila v projekt *Izzivi medkulturnega sobivanja* (mag. prof. Sladjane Jović Mićković), ki je nudil strokovno podporo pri individualiziranem pristopu do učencev.

Na OŠ Stari trg ob Kolpi, se je na prvo žogo zdela slika popolnoma drugačna. Namreč, šlo je za majhno šolo na podeželju s približno 50 učenci, med katerimi pa so bili tudi otroci iz različnih kulturnih okolij – npr. iz držav nekdanje Jugoslavije, Slovaške, Italije in celo Indije. Pa vendar so bile okoliščine pravzaprav le *drugače podobne*. Pisno družino so tvorili učenci z zelo različnimi jezikovnimi zmožnostmi – od tistih, ki menijo, da tuj jezik ne bodo *nikoli* potrebovali, do učencev, ki so že od malih nog izpostavljeni večjezičnosti pa takšnim, ki jih raznolikost jezikov iskreno zanima in še drugih, ki npr. na nacionalnem preverjanju znanja dosegajo nadpovprečne rezultate.

Kot odgovor na okoliščine sta bili ustvarjeni dejavnosti, ki bi hkrati spodbujali strpnost, motivacijo in povezovanje učencev skozi jezik in kulturo.

3. Poizkusni duolingo ali ¡Spanglish!

Poizkusni Duolingo je bil zasnovan kot interesna dejavnost za učence višjih razredov. Učenci so se učili osnov španskega jezika, pri čemer je bil angleški jezik uporabljen kot jezik razlage in komunikacije. Tak pristop je ustvaril občutek mednarodne izmenjave in sproščenega večjezičnega okolja.

3.1. O dejavnosti/napotki za izvedbo/ugotovitve:

i) Kdo?

- a) Izvedete lahko s posameznim oddelkom/ mešanim oddelkom; učenci z določenim ustreznim predznanjem TJA (v tem primeru 8./ 9.r);

ii) Oblika dejavnosti:

- b) Izvedete lahko v obliki pouka/ tedna jezikov/ razrednega ali šolskega projekta (v tem primeru v obliki interesne dejavnosti/ ID);

iii) Cilji:

- Spodbujanje učenja tujih jezikov;
- razvijanje pozitivnega ter strpnega odnosa do večjezične razredne klime/ okoliščin;
- spodbujanje ustvarjalnosti in kreativnosti pri pouku/ dejavnosti tujih jezikov;
- razvijanje pozitivnega odnosa do lastnega znanja ter zaupanja do lastnih zmožnosti nadgrajevanja znanja;
- razvijanje sposobnosti samostojnega usvajanja sklopov znanja;
- spodbujanje strpnega odnosa do lastnih napak ter na splošno do lastnega procesa učenja;
- raziskovanje procesa iskanja ustreznih informacij ter virov (+/-);
- _____ .

iv) Vsebina:

- Priprava raznolikih aktivnosti, ki vključujejo čim več jezikovnih zmožnosti (slušno razumevanje, govorna zmožnost, bralna zmožnost, pisna zmožnost)

v) Potek/izvedba:

Dejavnost se lahko izvaja v različnih oblikah, različno dolgo/ poglobljeno. Dotična interesna dejavnost (ID) se je odvijala skozi celo šolsko leto (35 PU), dve leti. V tem času so učenci imeli priložnost doživeti izkušnjo navideznega večjezičnega razreda, oz. *okus po mednarodni izmenjavi*.

Dejavnosti so se udeležili učenci, ki so se želeli (na)učiti osnov španskega jezika. Večina udeležencev je bila opazno močnejša/ suverena v angleškem jeziku, a ne vsi. Za razliko od običajnega "tečaja/ure" tujega jezika – kjer je v ospredju jezikovna kopel, z izjemo rabe uradnega jezika/ materinščine za potrebe morebitnih ključnih razlag – pa je tokrat v vlogi jezika medija deloval angleški jezik. Tu in tam se je bilo potrebno pri kakšnem določenem sklopu besedišča ali slovnični posebnosti ustaviti in učenci so slednje primerjali z materinščino (slovenščino, srbsščino, albanščino, francoščino, itd.) ali s katerim drugim tujim jezikov, ki so ga fakultativno obiskovali (npr. nemščina, ruščina).

Vsebino so učenci krojili skupaj z učiteljem in sicer tako, da so na začetku vsakega meseca skupaj pripravili tematski načrt. Učenci so se preizkušali v samostojnem iskanju informacij. Kasneje so bero prinesli k uri ter jo skupaj z učiteljico pregledali. Nato so ohranili ustrezne/ sprejemljive vire ter odstranili tiste, ki niso bili merodajni. Tako se je ustvaril nabor spletnih strani ter knjižnega gradiva, ki je predstavljal zanesljiv vir informacij.

Nabor vsebine je vključeval različne tematske ter uporabne sklope besedišča, primere slušnega razumevanja, raznovrstne bralne izzive (izgovorjava) oz. zvrsti besedil ter nenazadnje stvaritev lastnih pisnih izdelkov. Učenci so tekom ID opravili celo špansko bralno značko. Ure so bile prepletene z drobc, ki so dišali po kulturi: pogovori o kulinariki, naravnih znamenitostih, raznolikosti Španije, bikoborbah, nogometu, *tapas* ipdb.

vi) Rezultati/odzivi/refleksija:

Pri urah ID je bilo zelo živahno in raznoliko. Učenci so se z veseljem igrali z izgovorjavo (novim vidikom njih samih) ter motivirano raziskovali posebnosti španskega jezika ter podobnosti, v prvi vrsti, z angleškim jezikom. Zaznati je bilo, da so se nekateri učenci skozi preplet tujih jezikov ter posledično z ozaveščanjem lastnega maternega – kot enakovrednega (prisotnost sramu) – sčasoma ter polagoma začeli počutiti enakovredno. Morda bi celo lahko rekli, da se je med njimi vzpostavilo zanimanje ter večja mera strpnosti za jezikovno ter kulturno pestrost. Z zavzetostjo so iskali prevode ter se trudili pri govorjenju, poslušanju, branju ter pisanju.

Pogumni in produktivni so bili tudi učenci, ki so bili običajno rahlo šibkejši pri urah angleškega jezika, saj so se novega tujega jezika v prvi vrsti lotili s spoznavanjem osnov, ki pa so jih tudi sicer že poznali v angleškem jeziku.

Učencem je bilo pomembno, da smo npr. po usvojenem novem besedišču slednje kaj hitro postavili v smiselno ter praktično rabo. Ugotovili so tudi, da so se marsičesa zmožni naučiti tudi sami: iskanje ustreznih/ preverjenih informacij, pregled primerne literature, posvetovanje z učiteljem in pdb.

Odziv učitelja mentorja na dinamiko, potek ter učinek ID:

- učenci so se pričeli odpirati sprejemanju medsebojnih jezikovnih ter kulturnih posebnosti/ raznolikosti;

- na razlike in posebnosti so začeli gledati tudi s pridihom humorja ter z zanimanjem, manj so bili žaljivi drug do drugega; nivo sramu do kulture ter maternega jezika pri nekaterih učencih iz držav bivše Jugoslavije se je občutno zmanjšal;

- razvili so bolj pozitiven odnos do načina učenja, ki je njim lasten ter se začeli učiti z večjo mero potrpežljivosti ter bolj pazljivo iskati vire;

- učenci so se učili z zavedanjem, da je jezik živa entiteta ter kot takšen spremenljiv, še posebej v živi/ pogovorni obliki; učence smo ponovno spomnili, da obstaja ravni jezika (npr.: vikanje/ tikanje);

- slovenska šola (oz. mentor/ učitelj) *lahko* nudi neverjetno odprtost do tujih jezikov in kultur; z opisano aktivnostjo pa se lahko ustvari še večji prostor sprejemanja ter posledično dobrega počutja za posameznega učenca, kar se zdi še posebej spodbuden začetek na novi poti v novem okolju, saj olajša prvotni stres. Posameznik s sprejemanjem lastne jezikovne/ kulturne identitete, z zaupanjem vase in svoj proces učenja, gradi in izbira svoje nadaljnje poti z večjo mero suverenosti.

vii) Primeri:

Primer naloge št. 1: Dialogues/ Diálogos

You are going to hear two dialogues. During the first listening simply pay attention to the vocabulary and see if there are any bits and bobs of the information you are able to understand.

1-

A: Hola, chica. ¿Cómo te llamas?

B: Hola. Me llamo Anna. ¿Y tu?

A: Soy Javi. ¿De donde eres?

B: Soy de Inglaterra. ¿Y tu?

A: ...de Granada, España.

¿Sabes cuándo empieza la clase de hoy?

B: No, lo siento.

A: Bueno, gracias. ¡Que tienes un buen día!

B: Igualmente. ¡Adíos!

2-

C: ¡Buenos días, Sra Alvarez!

D: ¡Buenos días, Sr Gonzales!

C: ¿Cómo está usted?

D: Muy bien, gracias. ¿Y usted?

C: Perdona, se me ha olvidado. ¿Cuál es su nombre?

D: Mi nombre es Isadora, Isadora Alvarez. ¿Y el de usted?

C: Me llamo Juan Miguel. ¿De dónde es usted?

D: Soy de Veracruz, Mexico. ¿Y usted?

C: Yo soy de Madrid, España.

D: Encantada de conocerlo.

C: El placer fue mío.

D: Adiós, hasta luego.

C: Hasta luego.

Can you guess what dialogue 1 and 2 are about?

Now you can see the text. Try to read it out loud.

Look up any unknown words in a dictionary.

Which conversation is formal in which informal? How do you know?

Now, act out the dialogues. Which do you enjoy acting out more: the formal or the informal?

Try to act out the two dialogues in English. Are you able to do it in another language, such as German?

Primer naloge št. 2: Tongue twisters/ Trabalenguas

Instructions: Read the following tongue twisters in English. How fast can you say them? Do you know any tongue twisters in Slovenian, Croatian, Albanian, ...?

a) *I saw a kitten eating chicken in the kitchen.*

b) *Fuzzy Wuzzy was a bear. Fuzzy Wuzzy had no hair. Fuzzy Wuzzy wasn't fuzzy, was he?*

c) *If two witches were watching two Swatch watches,
Which witch would watch which Swatch watch?*

d) *How much wood would a woodchuck chuck if a woodchuck could chuck wood?*

He would chuck, he would, as much as he could, and chuck as much wood As a woodchuck would if a woodchuck could chuck wood.

Now try to read the Spanish tongue twisters, *trabalenguas*, below. Read them a couple of times then try to say them quickly. Let's look up any unfamiliar vocabulary.

a) *Como poco coco como,
Poco coco compro.
Como compro poco coco,
Poco coco como.*

b) *Cuando cuentes cuentos
Cuenta cuántos cuentos cuentas
Porque si no cuentas cuántos cuentos
cuentas
Nunca sabrás cuántos cuentos cuentas.*

c) *Lado, ledó, lido, lodo, ludo,
Decirlo al revés lo dudo.
Ludo, lodo, lido, leda, lado,
¡Qué trabajo me ha costado!*

Do these *trabalenguas* make more sense now? Is it easier to say them now that the meaning is clear?

*English tongue twisters. Engvid. Pridobljeno s <https://www.engvid.com/english-resource/50-tongue-twisters-improve-pronunciation/>, (Dostopano 10.9.2022)
Two Witches. British council: Learn English Kids. Pridobljeno s <https://learnenglishkids.britishcouncil.org/tongue-twisters/two-witches>, (Dostopano 10.9.2022)
Mundo Primaria. Trabalenguas. Pridobljeno s <https://www.mundoprimeria.com/trabalenguas/trabalenguas-cortos>, (Dostopano 10.9.2022)

Primer naloge št. 3: The colours/ Los colores

Today you will learn about the colours. Let's revise the colours in English first. Look at each letter and say which colour it is.

Now you will listen to a silly children's song. Pay close attention. Can you understand any of it? Can you spy the words for colours?

R	N	A	V	A	V	N	B	M

Let's watch and listen to the video now. Is it easier to find Spanish words for colours now?

SONG: La cancion de los colores. Youtube – Lunacreciente. Pridobljeno s <https://www.youtube.com/watch?v=DsX3N4MB0GM>, (Dostopano 10.9.2022)

Primer naloge št. 4: Every-day (danger/ prohibition) signs/ Señales de peligro y prohibición:

For your homework think of some common or important signs that we encounter in our daily lives, be it in English or your mother tongue.
Then search the web and find same in Spanish.

		
ESP South America	ESP Mexico	Spain
 ESP	 EN/ ESP	 EN/ ESP
¡Auxilio! ¡Ayuda! Help!	*Simbolične slike pridobljene s spleta, odstopano 10.9.2022.	

4. Jezična knjižica

Jezična knjižica je bila dejavnost, izvedena v okviru podaljšanega bivanja z učenci 4. in 5. razreda. Učenci so ustvarjali osebno knjižico, v kateri so zbirali zanimivosti o različnih jezikih, kulturah in državah.

4.1. O dejavnosti/napotki za izvedbo/ugotovitve:

i) Kdo?

- Izvedete lahko v posameznem oddelku/ mešanih skupinah; v tem primeru izvedeno z učenci 4. in 5. r (tudi od 1. razreda dalje s prilagajanjem vsebin);

ii) Oblika dejavnosti:

- Izvedete lahko kot pouk/ interesno dejavnost/ teden jezikov/ razredni ali šolski projekt; v tem primeru izvedeno v mešanih oddelkih podaljšanega bivanja (OPB)

iii) Cilji:

- Spodbujanje učenja tujih jezikov;
- razvijanje pozitivnega odnosa do različnih jezikov in kultur;

- spodbujanje ustvarjalnosti in kreativnosti pri dejavnostih povezanih s tujimi jeziki;
- razvijanje pozitivnega odnosa do lastnega jezika ter kulture ("moj jezik/ kultura z ramo ob rami s tujimi jeziki");
- spodbujanje strpnega odnosa do drugačnosti ter spoštovanja dediščine lastne kulture/ jezika;
- spodbujanje k sproščenemu raziskovanju novega, neznanega;
- krepiti podobo raznolikega sveta, kot vrednega zaupanja in raziskovanja ter spodbujanje navduševanja skozi povezovanje raznolikosti;
- _____ .

iv) Vsebina:

- Priprava raznolikega gradiva, ki predstavlja podobne vidike/ teme različnih tujih jezikov ter materinščine (z vključitvijo različnih jezikovnih zmožnosti: slušno razumevanje, govorno zmožnost, bralno zmožnost, pisno zmožnost).
- Dejavnost je usmerjena k vsebinam (po izbiri učitelja mentorja ali na pobudo učencev), ki navdihujejo raziskovanje tujih jezikov ter kultur. V ospredju je krepitev povezovanja mladega uma s širnim svetom - z neskončnimi možnostmi, ki jih le-ta (navkljub vsemu) še vedno predstavlja in ponuja. Takšno naravnost pa z gotovostjo prinaša rast posameznikovega zaupanja vase, kot učenca življenja.

v) Potek/izvedba:

Dejavnost se lahko izvaja v različnih oblikah ter različno dolgo, oz. poglobljeno. V naprej se lahko odločimo koliko jezikov bomo vključili oz. katere, ali pa vsebino do neke mere prepustimo zanimanju učencev.

Jezično knjižico smo oblikovali, polnili skozi celo šolsko leto, v času podaljšanega bivanja (le-ta še vedno nastaja). Slednja je bila ena izmed aktivnosti, ki so (bile) učencem na voljo in za katero so se lahko odločili. Pogosto se je zgodilo, da je bila motivirana celotna skupina.

Učitelj je teme pogosto izbiral skupaj z učenci. Slednje so najpogostejše zanimale osnove v tujem jeziku, saj so hoteli osvojeno znanje čimprej preizkusiti v praksi. Taksno igranje vlog jim je bilo nadvse zabavno. Predvsem pa je bilo zanimivo opazovati, v kolikšni meri je bilo nekaterim učencem povsem domače igrati se in prevzeti tuj naglas (saj jih je nekako, kot osebo, spremenilo), spet drugim pa skrajno tuje in nenavadno.

Učence so predvsem zanimali pozdravi, osnovni dialog predstavljanja ter spoznavanja, izgovorjava abecede, barve, števila, poimenovanja za živali, izštevanke, lomilci jezika, pesmi, zgodbe, značilnosti države (živali, narava, hrana, ...), itd.

vi) Rezultati/odzivi/refleksija:

Dejavnost namenjena izdelavi *Jezične knjižice* je prežeta z navdušenjem in zanimanjem učencev (razen, ko si po dolgem dnevu, ki so ga preživeli v klopih, zaželi skupinskih iger ali dirjanja v telovadnici ☺). Učenci se z zanimanjem preizkušajo v izgovorjavi in so vedno polni vprašanj. Skupno raziskovanje ter iskanje odgovorov je dobrodošlo, saj je tudi učitelj učenec življenja in pripravljen raziskovati.

Učenci si sčasoma upajo deliti znanje drugih jezikov, ki ga morda imajo. Tako smo jim omogočili tudi nekaj knjižic za začetnike v italijanskem, nemškem in španskem jeziku. Nedavno se je rodila tudi ideja za hrvaško bralno značko – saj nekaj učencev biva na Hrvaškem.

Učitelj mentor opaza da:

- učenci kažejo željo po raziskovanju ter učenju tujih jezikov ter kulturah in so pri tem ustvarjalni, iznajdljivi ter sproščeni;
- posamezniki kaj hitro sami ugotovijo, da sta tako njihova kultura, kot jezik bogata (tudi mi lahko ponudimo pisano ter zanimivo jezikovno ter kulturno vsebino);
- učenci zrejo v svet z zanimanjem in zaupanjem;
- učenci spoznavajo, da so si nekateri jeziki in kulture v določenih segmentih podobni, povezani, univerzalni (izštevanka);
- je dejavnost primerna tudi za mlajše učence, ki so se novem učnem okolju ravno pridružili in lahko s tem, ko prispevajo kakšno značilnost svoje kulture ali jezika premagajo začetni strah, sram, nelagodje;
- so dejavnosti, ki na zanimiv način prikazujejo raznolikosti sveta, zelo dobrodošle za mlade ume, v katerih želje po odkrivanju in raziskovanju šele začenja rasti.

Primer dejavnosti št. 1: Barve

Z učenci poslušamo posamezne pesmi. Ali prepoznajo/ ugenejo za kateri tuj jezik gre? Ob drugem poslušanju si ogledajo tudi video. Učenci se odločijo kateri jeziki so jim zanimivi ter katere barve si bodo izbrali.

Barve v italijanskem jeziku: La canzone dei colori:

<https://www.youtube.com/watch?v=umTNpZLK8yA>, (Dostopano 10.9.2022)

Barve v španskem jeziku: La canción de los colores para niños:

<https://www.youtube.com/watch?v=DsX3N4MB0GM>, (Dostopano 10.9.2022)

Barve v nemškem jeziku: Das Farbenlied: <https://www.youtube.com/watch?v=AxF0Per8uds>

Barve v japonskem jeziku: What colour do you like?

https://www.youtube.com/watch?v=IJEJzj6_gDo, (Dostopano 10.9.2022)

Colours in Japanese: <https://www.youtube.com/watch?v=hPJWSBhk7CQ>

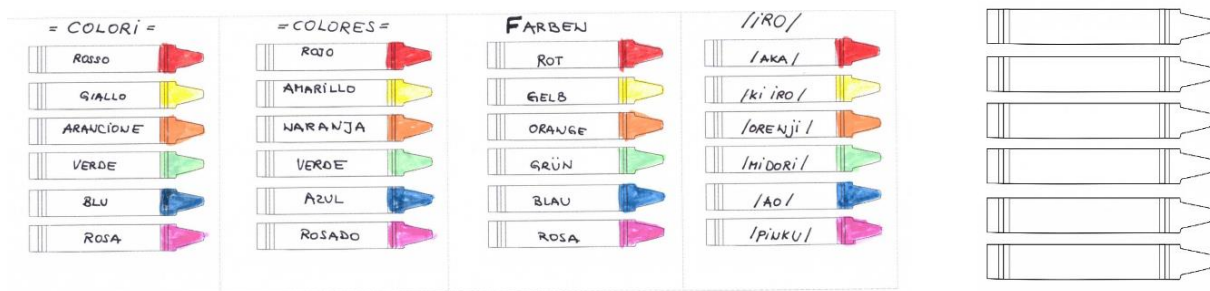
Barve v ruskem jeziku: The colours song in Russian:

<https://www.youtube.com/watch?v=2wsX9TVrruc>, (Dostopano 10.9.2022)

Learn colours in Russian. Learn 12 colours!

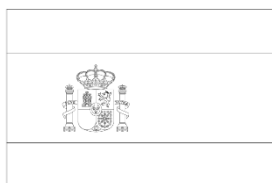
<https://www.youtube.com/watch?v=RvFUEgS9QBw>, (Dostopano 10.9.2022)

Pripravite šablono za zapis barv. Učenci lahko šablono pripravijo tudi sami. Učence spodbudite, da si poimenovanje za barve zapišejo v tujem jeziku (urjenje v prepisu), temu lahko dodajo zapis poenostavljene izgovorjave in sicer, v poševne oklepaje //. Pri nekaterih zahtevnejših zapisih/ jezikih, si lahko zapišejo le izgovorjavo. Osredotočite se lahko na posebnosti v izgovorjavi pri posameznem jeziku.

Primer dejavnosti št. 2: Zastave – pobarvanke (Pridobljeno s <https://www.supercoloring.com/>, 8. 9. 2022)

Učenci si ogledujejo kartice z različnimi zastavami (po potrebi prej pripravite) in poskusijo poiskati tiste, ki bi ustrezale spodnjim črno-belim zastavam. Razmišljajo ter primerjajo medsebojno podobne zastave. **Ideja:** Na spletu poiščite himne vseh spodnjih držav, učenci pa poskusijo uganiti za katero državo gre zgolj po občutku. Najprej poizkusite z instrumentalnimi verzijami, nato tiste z besedilom.

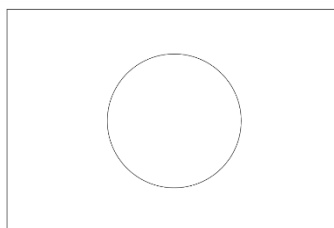
España –
Marcha Real

Deutschlandlied

Il canto degli Italiani

Kimigayo

Pridobljeno s <https://www.youtube.com/watch?v=mjrrVrmdK0M> *

Pridobljeno s <https://www.youtube.com/watch?v=ADMBnmgN2aQ> *

Pridobljeno s <https://www.youtube.com/watch?v=kqAP9c2hJ6k> *

Pridobljeno s https://www.youtube.com/watch?v=QwNcj_noiDc *

(*Dostopano 8.9.2022)

Primer dejavnosti št. 3: Tradicionalni _____ zajtrk/ kosilo/ večerja/ prigrizek/ slaščica?

Učencem ponudite slikovno gradivo, ki ponazarja tradicionalno jed/ jedi posamezne države. Ločeno pa ponudite izrezane besede oz. poimenovanja za določeno jed v izvirnem jeziku. Učenci poskusijo poiskati ustrezno poimenovanje ter tudi državo izvora.

Odličen uvod za nadaljnje poglobljanje v recepte, možnost priprave jedi na soli/ doma; primerjava s slovenskimi tradicionalnimi jedmi, navadami/ razvadami ipdb.

ZUMO DE NARANJA
TORTILLA DE PATATAS
CURROS CON CHOCOLATE
BOCADILLOS
MAGDALENAS

FUSILLINI
SPAGHETTI
MACCHERONI
GELATO

Slike pridobljene s:

[https://ilpiratarooms.com/types-of-](https://ilpiratarooms.com/types-of-pasta-and-their-uses/)

[pasta-and-their-uses/](https://ilpiratarooms.com/types-of-pasta-and-their-uses/)

<https://gelatoitaliano.gr/index.php?l=en>

[https://cookingtheglobe.com/spanish-](https://cookingtheglobe.com/spanish-breakfast/)

[breakfast/](https://cookingtheglobe.com/spanish-breakfast/)

[https://www.wildjunket.com/traditional-](https://www.wildjunket.com/traditional-german-food-what-to-eat-in-germany/)

[german-food-what-to-eat-in-germany/](https://www.wildjunket.com/traditional-german-food-what-to-eat-in-germany/)

(*Dostopano 8.9.2022)

BRATWURST
SAUERKRAUT
PRETZEL
KAISERSCHMARRN

Primer dejavnosti št. 4: Ugani jezik

Učenci prisluhnejo pesmim različnim izvajalcev (v različnih jezikih) in poskusijo uganiti tuji jezik. Učenci lahko najprej poslušajo pesem, brez ogleda videa, nato s prikazom le-tega. Kot dodatno možnost lahko ponudite ogled prikažete video z besedilom.

Priporočljivo je, da dejavnost opravite po tem, ko so učenci že imeli stik z izbranimi jeziki. Če želite lahko v izbor umestite tudi "odd one out" - pesem, katere jezika ne poznajo.

Učenci si nato lahko izberejo določeno pesem, ki jo skupaj vzamete pod drobnogled: preverite pomen besedila, izpostavite ključne besede, refren, posebnosti pri zapisu, izgovorjavi; učenci lahko pesem poslušajo večkrat, pojejo ali pripevajo, ustvarijo strip ali svojo zgodbo za video, izvedejo nastop sinhronizacije ustnic.

- ZAZ – Je veux, pridobljeno s <https://www.youtube.com/watch?v=0TFNGRYMz1U>
- Guadalupe Pineda – Historia de un amor, pridobljeno s https://www.youtube.com/watch?v=HzjE33U_gy8
- NENA – 99 Luftballons, pridobljeno s <https://www.youtube.com/watch?v=Fpu5a0Bl8eY>
- Luis Armstrong – What a wonderful world, pridobljeno s https://www.youtube.com/watch?v=rBrd_3VMC3c
- Edith Piaf – Le vie en rose, pridobljeno s <https://www.youtube.com/watch?v=rzeLynj1GYM>

- f) Al Bano – Felicita, pridobljeno s <https://www.youtube.com/watch?v=aoqOuPBuTl0>
- g) Chunga-changa, pridobljeno s <https://www.youtube.com/watch?v=tSq9jJwi7rM>
- h) Ludwig Van Beethoven – 5th Symphony in C Minor, pridobljeno s <https://www.youtube.com/watch?v=fOk8Tm815lE>
- i) Sakura "Cherry Blossom", Traditional Music of Japan, pridobljeno s <https://www.youtube.com/watch?v=AK51Lb1cEOw>
- j) Kodo – "O-Daiko", Japanese drummers, pridobljeno s <https://www.youtube.com/watch?v=C7HL5wYqAbU>
- k) Russian Folk Song – Kalinka, pridobljeno s <https://www.youtube.com/watch?v=T0KKsyBoz8c>

(Dostopano 10.9.2022)

Dodatne ideje:

Dejavnosti *Jezične knjižice* so lahko resnično raznolike ter zanimive. Vključite lahko jezikovno paleto:

- izštevank ali pesmi, npr.: Mama Lisa, https://www.mamalisa.com/?song_type=Counting-Out+Rhyme&t=e_type&id=479,
- števil,
- pozdravov (osnovni spoznavni dialog),
- situacijskih dialogov
- abeced,
- pobarvank z izbrano tematiko (flamenko, bikoborbe, nemški gradovi, itd.),
- znane osebnosti (Albert Einstein, Frida Kahlo, Ludwig van Beethoven, itd.)
- stripov (Asterix and Obelix, Charlie Brown, Garfield, Mafalda, Calvin and Hobbes, The Flintstones, Captain America, Batman, Manga in pdb.),
- pesmi ter risanih filmov iz različnih jezikov ter raziskujete skupaj z učenci. Tudi učitelji se namreč učimo vse življenje.

Ob koncu dejavnosti/ zaključku šolskega leta si lahko tudi omislite tekmovanje za NAJ-JEZIČNEJŠEGA učenca/ učenko na šoli.

Predlogi naj vam služijo kot iztočnice za nadaljnje ustvarjanje.

5. Zaključek

Obe predstavljeni praksi – Poizkusni Duolingo in Jezična knjižica – dokazujeta, da lahko učitelji z domišljijo, odprtostjo in fleksibilnim pristopom pomembno prispevajo/mo k razvijanju večjezičnosti in medkulturnih kompetenc pri učencih.

Ugotovljeno je bilo, da učenci, ki doživijo sproščeno in praktično izkušnjo učenja jezikov, razvijajo **notranjo motivacijo** in samozavest. dejavnosti sta spodbudila pozitiven odnos do učenja tujih jezikov, povezovanje med učenci različnih ozadij ter zavedanje o lastni kulturni identiteti.

V prihodnje bi bilo smiselno prakse nadgraditi z digitalnimi orodji ter okrepiti samo *med-šolsko* in medkulturno izmenjavo, da bi slovenske šole postale prostori odprtosti, sodelovanja in spoštovanja jezikovne raznolikosti. Veseli bi bili, če bi se ustvarilo več priložnosti za vesela in navdihujoča jezična druženja. Tako bi namreč z jeziki poglobili spoštovanje različnosti, koristi za možgane in zagotavljanje miru.

6. Literatura

- Stabej, M. (2020). *Jezik in družba v sodobni šoli*. Ljubljana: FF UL.
- Gorenc, B. (2021). *Jezik in mladostniki: Pogovori o rabi in ustvarjalnosti jezika*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje (2023). *Okrožnica o uvajanju tujega jezika v osnovno šolo*.
- Jović Micković, S. (2019). *Izzivi medkulturnega sobivanja: priročnik za učitelje*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.